

BIOGRAFIE A BIBLIOGRAFIE PROF. DR. MILOŠE BIČE

A. Biografie

ThDr. Miloš Bič se narodil 19. listopadu 1910 ve Vídni. Po maturitě na reálce v Praze na Víněradech studoval teologii na Husově evangelické fakultě v Praze, na bohoslovecké fakultě v Marburgu (Německo) a v Montpellier (Francie). R. 1936 byl promován doktorem theologie na Husově fakultě. Působil jako českobratrský evangelický vikář v Praze na Víněhradech v letech 1934-36 a jako farář v Domažlicích v letech 1936-50. Za druhé světové války byl od r.1940 do konce války vězněn jako politický vězeň v nacistických koncentračních táborech. R. 1945 byl jmenován suplentem hebrejštiny na evangelické bohoslovecké fakultě v Praze, r. 1946 docentem a r.1948 profesorem starozákonní vědy. V letech 1954-58 byl proděkanem fakulty. Ve školním roce 1958-59 přednášel jako hostující profesor na bohoslovecké fakultě university Martina Luthera v Halle n. Sálou. 4. května 1966 obdržel čestný doktorát theologie od Faculté libre de théologie protestante v Montpellier. V letním semestru 1969 byl hostujícím profesorem na Kirchliche Hochschule v Berlíně-Zehlendorfu (západní Berlín).

B. Bibliografie

1931. Zánik Afriky (z přednášky misionáře Johansena-Bethel), KJ str.60. - Průbojné síly islámu a křesťanství v misi (z přednášky misionáře Simona-Bethel), t.76. - "Křesťanské" názory německého studentstva, t.100. - Krize ducha (z přednášky prof.Franka - Marburg), t.163. - Ještě o německém protestantismu, t.191. - Krize víry (z předn. prof. Bultmanna), t.199. - Krize náboženství (z předn. prof. Fricka), t.216. - Krize křesťanských církví (z předn. prof. von Soden), t.223n.

1933. Novozákonní základ církve (z předn. prof. F.Žilky), KJ č.15.

1934. Mezi jihofrancouzskými evangelíky, ČB 5-7, 131-134. - Hoře našich černých bratří (podle misionáře Brunetona), KJ č.24.

1935. Naše "Dorosty", ČB 36-40. - Nalezení brány (úvahy celotýdenní), PD 123-126.

1936. Haruspicium ve Starém Zákoně (disertační práce, Praha, 3.VI.1936, rp v archívu KF). Stran 112 + 7.

Práce v Dorostu (Průhledy č.36-37). Svaz SČME, Praha, 33 str. (cykl.).

Pamatuj na Stvořitele svého... (Slovo ke konfirmandům a přistupujícím do církve čbr.ev.). Farní úřad Domažlice, 40 stran (cykl.).

1937. Na vrcholu české slávy (k výročí 14. srpna 1431), Domažlické listy, nepolitický týdeník, Domažlice 11.VIII. - Husitské vítězství r. 1431 u Domažlic, Stráž Šumavy, srpen (dosl. znění veřejné přednášky).

1938. Evangelium pravidlem života (úvahy celotýdenní), PD 65-68. - ? ? (k nejistotě před mobilizací), Domažlické listy 21.IX.

1939. Z Chodska (o práci v domažlickém sboru), ČB 186-188.

1946. Bet'el, svatyně královská - habilitační spis, Domažlice, 7.V.1946, rp v archívu KF). Stran 141 + 12.

Der Herr mein Panier (kázání v Dachau 22.IV.1945) a Unsere Zeugenpflicht (bibl. úvaha tamtéž 9.V.1945) ve sbírce Das aufgebrochene Tor (Predigten und Andachten gefangener Pfarrer im Konzentrationslager Dachau). Neubau-Verlag München, str.113-119, 120-124. - Odboj. V ročence domažlického sboru, vyd. "Cesta" - Praha, str. 25-40. - Ref.: První kniha Mojžíšova (Genesis), přel. dr.J.Berka, KJ č.24.

1947. Stopy po drobopravectví v Jisráeli. (Starozákonné studie č.1.) Nákl. spolku posluchačů HF v Praze. Stran 48, anglické résumé.

PhDr. Slavomil Ctibor Daněk (posmrtná vzpomínka), RHF 48n. - U nás na českém západě (z plzenského seniorátu), I. za první republiky, ČB 53-55; II. po okupaci, t.83-86. - Z místního odboru Kostnické jednoty v Domažlicích, KJ z 23.I. - Vykupitelský zápas (postranní kázání), Sb. 104-112. - Prorok Boží (adventní kázání), t.426-433. - Ref. K slovu Tvému (k šedesátinám prof.dr.S.C.Dankovi), KJ č.26.

1948. Palestina od pravěku ke křesťanství, I. Země a lid. HF s podporou Čs. národní rady badatelské, Praha. Stran 464, ilustr., franc. résumé.

K podstatě mošéjského jahvismu, ThEv 141-149. - Společenství stolu Páně, ČB 53-55. - Palestina od pravěku ke křesťanství (zpověď autorova), t.70-72. - Ujímáme se synagog, t.197n. - Opona chrámová roztrhla se (velkopáteční kázání), Sb 118-125. - Ref.: Písmo, svazek druhý: Nejstarší věštcí, přel. Vl.Šrámek, KŘR 215-218. - B.Hrozný, Nejstarší dějiny Přední Asie, Indie a Kréty, 3.vyd., ThEv 115-118.

1949. Palestina od pravěku ke křesťanství, II. Kult a náboženství. HF a Čs.nár.rađa badat., Praha. Stran 396, ilustr., franc. résumé.

Bét'el le sanctuaire du roi (Géographie et théologie de l'Ancien Testament), AO, Symbolae Hrozný I., Praha, str.46-63.

Nejstarší biblický rukopis, ThEv 39n. - Poznámky a vysvětlivky k posudku Julia Janka spisu M.Biče, Palestina od pravěku ke křesťanství, I., t.46n. - Profesoru dr.B.Hroznému k sedmdesátinám, t.61n. - Aage Bentzen, Poznámky k novějším řešením otázky Pentateuchu (překlad), t.193-196. - Prof.dr.B. Hrozný sedmdesátníkem, ČB 57n. - Plzeňský seniorát na prahu nového období, t.130-132. - Třicet let Husovy fakulty v oboru vědy starozákonné (památce prof.dr.Slavomila Danka), KJ č.14. - Hospodin korouhev má (upravené kázání z Dachau), Sb 166-175. - Moudrost světa a bláznovství kříže, t.350-360.

1950. Palestina od pravěku ke křesťanství, III. Řeč a písemnosti. HF a Čs. nár. rada badat., Praha. Stran 466, ilustr., franc. résumé.

Aage Bentzen, Dánská literatura starozákonná let 1939-48 (překlad), ThEv 35-38. - Příkaz misie ve Starém Zákoně, t.144-153. - Jak vykládati Starý Zákon?, t.257-263. - Obrázky z Domažlicka, KJ č.42. - Z náboženské práce na Domažlicku, t.č.43. - "Země oplývající mlékem a strdím" (země zaslíbená), t. č.45.

1951. Zrod a zvěst Starého Zákona, ve sborníku Základy učení křesťanského (Bič-Hromádka-Ričan-Souček), KF, Praha, Str.77-145.

Jisráel v Egyptě (zamyšlení nad úvodem k Desateru, Ex 20,2), KŘR 107-116. - Panovník Hospodin velí (Abd 1), t. 210-218. - Jádru biblické zvěsti Starého Zákona (nástin starozákonné theologie), I. Theologie, II. Anthropologie, III. Soteriologie, NR 132-145, 201-213, 276-289. (Totéž ve výtahu jako obsah extensních přednášek, KJ č.17 až 22). - Óbadjá-Abdiáš (několik exegetických poznámek podnětem k diskusi o předpokladech a možnostech nového překladu Starého Zákona), ThEv 65-74. - Povinnost misie ve světle Žalmů, t.193-202. - Zlomky Levitiky z doby Ezdrášovy?, t.380n. - Die neueren Ergebnisse der alttestamentlichen Forschung in der Tschechoslowakei, VT 155-159. - Der Prophet Amos - ein Haepatoskopos?, t.293-296. - V přípravách nové biblické konkordance, ČB 102-105. - Ohlas konkordančních příprav v církvi, t.160 (otištěno v KJ č.4). - Postavení jedincovo v Izraeli, KJ č.8. - Nový nálezný fragmentů staré bible (ze zpráv zpravodajské služby Israele v Praze), t.č.15. - K boji o mír, t. č.26. - Ref.: D.Lerch, Isaaks Opferung christlich gedeutet, KŘR 85-87. - Ke knize Zoltána Marenčina, Astrálne motivy a tajné znamenia v Písme svätom, t.182-189. - Pravoslavnyj cěrkovnyj kalěndar na 1951 god, ThEv 181n. - Vetus Testamentum I.1, t.183n. - Pravoslavnyj sborník 1951, t.315.

1952. Le champ de travail des études bibliques en Tchécoslovaquie, AO XIX (Les actes des journées scientifiques d'orientalisme 1949) 233-242. - Ein verkanntes Thronbesteigungsfestorakel im A.T., t.568-578.

Kdo byl Amos?, ThPř 88. - Poznámky k Ž 22, t.97-109. - Das alttestamentliche Studium in Polen in den Nachkriegsjahren, VT 181-183. - Eliáš pod jalovcem (1Král 19,4, kázání), cykl. péčí Blahoslavova sboru v Brně. - Biblická konkordance jako mírový závazek, ČB.66-68, 96 (s fotografiemi na ob. č.5). - Pomoc má jest od Hospodina (Ž 121,2 + Ex 3,14), t.141n. - Výklad knihy proroka Abdiáše (pražské extense), 2.část, KJ č. 47; 1., 3. a 4.část zachytil J.Lukáš t. č.46, 48, 50. -

Zpráva o konkordančních brigádách fakultních, "Palcát" (cykl. časopis posluchačů KF) II., str.11n. - Ref.: VT I.3, ThPř 62-64. - The Old Testament and Modern Study, ed. H.H.Rowley, t. 146n.

1953. Aage Bentzen, Mesiáš - Mošé redivivus - Syn člověka (překl. z něm.). Skriptum KF, Praha, cykl., 110 stran.
Zur Problematik des Buches Obadja. Supplements to VT, vol. I. (Copenhagen-Congress Volume), Leiden, str.11-25.
Památce velikého orientalisty - akademika Hrozného, KŘR 18-23. - Historie a mythologie ve službách theologie, t. 42-51 (k diskusi t. 295-298). - Profesor Bentzen umřel, t. 108-110. - Starý Zákon o stvoření, t.137-145. - To činite na mou památku (Ž 111,4n), t.193-197. - Profesor Eliezer Lipa Sukenik zemřel, t.278n (otištěno ve Věstníku židovských náboženských obcí, Praha, 1954, str.23). - Žalmy, KM 25-28. - Za akademikem prof.dr.Bedřichem Hrozným, KJ č.1. - Kterýž umřel za nás (1Tes 5,10), t. č.23. - Ref.: VT I.4 a II.1.2, ThPř 93-95. - Žurnal moskovskoj patriarchiji za 1952 god, t.156n. - Ein Monument der ungarischen alttestamentlichen Wissenschaft (o novém překladu SZ), VT 108n.

1954. Na cestě (zamyšlení nad Ž 121), KŘR 162-164. - Starozákonní bohoslužba, t.211-217. - Starozákonní proroci, t. 248-254. - Nové rukopisné nálezy v oblasti Mrtvého moře, ThPř 13n. - Žalm 17 ve světle pašijních oddílů novozákonních, t. 29-38. - K theologii jisráelských osobních jmen, t.93-100, 125-132. - Maštín b^eqír, VT 411-416. - Závěrečné práce konkordanční, ČB 56-59. - Pozdvihuji oči svých k horám (Ž 121,1), t.109n. - Žalmy, EvK 90-98. - Jak pracovat s novou biblickou konkordancí, KJ č.39. - Odkaz Karla Machotky, t. č.41. - Žalm 1-41, NKD na rok 1955 175-204. - Oslavujte Hospodina (Ž 105,1), Sb 142-147. - Ref.: VT II.3-4, ThPř 55n. - ZAW roč.64, 1952-3, t.118-120.

1955. The Literary Work of Dr.Gustav Sicher, ve sborníku Jewish Studies. Rada židov.náb.obcí, Praha, str.29-34.

Otroctví v Izraeli a Izrael v otroctví, EvK 93-95.
- VIII.mezinárodní kongres dějin náboženství v Římě, KŘR 229-235. - Křest ve světle starozákonní zvěsti, t.291n. - Z VIII.mezinárodního kongresu dějin náboženství v Římě, ThPř 111-115.
- Pastýřská péče ve Starém a Novém Zákoně (z promoční přednášky metropolity Nikolaje v Prešově), KJ č.2. - Slavnostní promoce gen.biskupa (Chabady,h.c.), t. č.9. - Žalm 42-72, NKD na rok 1956 5-29.

1956. Das erste Buch des Psalters - eine Thronbesteigungsfestliturgie, these přednášky pro VIII.mezinár.kongres dějin náb. v Římě 1955. Atti dell' VIII congresso internazionale di storia delle religioni, Roma 17-23 Aprile 1955, Firenze 268-270.

První kniha žalmů - liturgií nastolovací slavnosti (předneseno na VIII. mezinár.kongresu pro dějiny náb. v Římě 1955), ThPř 65-72. - Bláznovství Davidovo, několik poznámek k 1Sam 21 (přednes. na II.mezinár.kongresu starozákonníků ve Strasburku 1956), t.129-133. - Jákobovský zápas (Gn 32,28 + Oz 12,5), cykl. péčí prvního čbr.ev.sboru v Brně. - Ztráta evanj.a.v. církve na Slovensku (prof. Oberuč), KJ č.9. - Instalace biskupa čes prof. Hníka v Olomouci, t. č.9. - Ze sně-

mování starozákonníků ve Štrasburku, t. č.32. - 500.výročí smrti Petra Payna-Engliše..., t. č.33. - Pomník Jiřímu Třanovskému - pěvci vyznavači, t. č.35. - Návštěva porýnského bratrstva, t. č.37. - Maďarští starozákonníci na Komenského fakultě, t. č.41. - Ref.: N.Snaith, Mercy and Sacrifice, a Study of the Book of Hosea, BiOr 248-250. - Máme mluvnicki hebrejštiny (Klíma-Segert, Mluvnice hebrejštiny a aramejštiny, Praha 1956), KJ č.17. - Cz.Jakubiec, Wprowadzenie do ksiąg Starego Testamentu, VT 331-334.

1957. La folie de David, Quelques remarques en marge de 1 Samuel 21 (předneseno na II.mezinár.kongresu starozák. ve Štrasburku 1956), RHPH 156-162. - Saul sucht die Eselinnen (1Sam IX), VT 92-97. - Milá návštěva z porýnské evangelické církve..., KJ č.21. - Prohlášení konventu Porýnského bratrstva církevního k atomovému zbrojení, t. č.26. - Bratři mezi námi, t. č.26. - 500 Jahre tschechischer Protestantismus, Eine Aufforderung der Vergangenheit an uns heute, JK 601-610. - Ref.: Cz.Jakubiec, Wprowadzenie do ksiąg Starego Testamentu, BL 38. - O.Klíma a S.Segert, Mluvnice hebrejštiny a aramejštiny, BL 74.

1958. Joh.Amos Comenius, Vermächtnis der sterbenden Mutter, der Brüderunität, eingeleitet, übersetzt und mit Anmerkungen versehen von Miloš Bič (Zeugen und Zeugnisse, Bd 6), Verlag des Erziehungsvereins Neukirchen, Kreis Moers. Stran 112 (str.8-80 vlastní Blicke in die Geschichte des tschechischen Protestantismus, 81-102 překlad Komenského Kšaftu, 103-112 vysvětlivky).

Kumránské svitky (ukázka z knihy Poklad v Judské poušti, rp 1957), KŘR 295-300. - Přehled literatury z oboru vědy starozákonné za desetiletí 1948-58, ThPř 33-60. - Naši bratři v NSR proti atomickému šílení, dopis a dotaz synodě EKID, ČB 73-77. - Návštěva kazatelského semináře Porýnské evang. církve ve Wuppertalu-Barmenu, t.83 (s fotografií z Křivokláta z Augustova vězení, t.81). - Porýnští bratři opět mezi námi, KJ č.14. - Mír! (Iz 2,4 Mi 4,3), t. č.14. - Ref.: Jewish Studies, Essays in Honour of the Very Reverend Dr.G. Sicher, BL 5n. - J.Klíma, Zákony Chammurapiho, t.43. - F.Kotalík, Ras Šamra-Ugarit, t.43 (vše angl.).

1959. Vom Geheimnis und Wunder der Schöpfung, eine Auslegung von 1.Mose 1-3 (Biblische Studien Nr.25), Erziehungsverein Neukirchen, Kreis Moers, 106 stran.

Die Propheten - Brückenbauer vom Knecht zum Sohn (J.L.Hromádka zum 70.Geburtstag. Aufsätze und Vorträge zur Theologie und Religionswissenschaft, Heft 10), EVA, Berlin, 40 stran.

Das erste Buch des Psalters - eine Thronbesteigungsfestliturgie (předneseno v Římě 1955), ve sborníku The Sacral Kingship - La regalità sacra (Studies in the History of Religions, Supplements to NUMEN IV), Brill-Leiden 316-332.

Poklad v Judské poušti (ukázka ze stejnojmenné knihy, rp 1957), KJ č.6. - Ref.: H.H.Rowley, Prophecy and Religion in Ancient China and Israel, BiOr 242-244.

1960. Das Buch Joel. EVA, Berlin, 112 stran.

Poklad v Judské poušti (Kumránské nálezy). Skriptum KF, Praha, cykl., 310 stran.

Proděkanská zpráva za čtyřletí 1954-58 v celkové zprávě Deset let Komenského bohoslovecké fakulty, KR č.10 298-303.

Die Glaubwürdigkeit des masoretischen Textes und der Septuaginta im Lichte der Qumranfunde, ComV 158-172.-
Pět let Biblické konkordance, ThPř 43-51. - Obrázky z NDR, ČB 40-42, 56, 72n. - Památce dr.G.Sichera, KJ č.36. - Památce bra mjr V.Snítily, kronika čbr.evang. sboru v Hradci Králové (s mou kresbou bra Snítily v Terezíně v lednu 1944). - Ref.: V.Prelipcean, N.Neaga, G.Barna, Studiul Vechiuli Testament (Manual pentru uzul studentilor institutelor teologice), BiOr č.1-2. - G.Baumbach, Qumran und das Johannesevangelium, BL 45. - K.H.Bernhardt, Die gattungsgeschichtliche Forschung am A.T. als exegetische Methode, t.25. - E.Fascher, Jesaja 53 in christlicher und jüdischer Sicht, t.34. - A.Jepsen, Wissenschaft vom Alten Testament, t.37. - J.Szeruda, Księga Psalmów, t.23 (vše angl.). - H.H.Rowley, Prophecy and Religion in Ancient China and Israel, ComV 180n.

1961.

Žalmy, v Knize modliteb "Voláme z hlubokosti" (1. vyd. 1953). - Skála (biblická úvaha), KJ č.8. - Vláša shůry a zdůli (5.Mojž.11,10-13), KJ č.14. - 60 let Kašparovy konkordance, KJ č.21.

Nové nálezy z doby Bar Kochbovy, KR č.9 270-273. - Ještě o nových kumránských nálezech, KJ č.15. - A nálezům není konce (v izraelské části Judské pouště), KJ č.32.

Ref.: Heřmanský S., Základní problémy biblické typologie, BL 46. - Gordis R., The Song of Songs. A Study, Modern Translation and Commentary, BiOr č.1/2 90n. - Rowley H.H., Prophecy and Religion in Ancient China and Israel, ThPř č.1 29n.

1962. Das Buch Sacharja, Berlin, EVA, 182 str.

Nowy czeski przekład Starego Testamentu. 1.Stworzyciel i stworzenie (1Z 1,1-2). Úvodní poznámka od Dr.Emila Jeřlíka (E.J.), s fotografií. Jednota, Warszawa, č.3 64-66. - Starý Zákon ukazatelem ke Kristu, ThPř č.2 53-59.

Za profesorem Dr.Janem Szerudou, KR č.8 236. - Ze života mladých církví, KJ č.21.22.25.

S kolektivem: Úvod k novému překladu a výkladu SZ; ukázkou Gn 1,1-4,16 (vlastní příprava), ThPř č.1 1-32.

Ref.: Bouwman G., Des Julian von Aclanum Kommentar zu den Propheten Osee, Joel und Amos, BiOr č.5/6 275-277. - Ungern-Sternberg R. Frhr v. und Lamparter H., Der Tag des Gerichtes Gottes (Hab., Zeph., Jona, Nah.), t. 277-279.

1963. The Theology of the Biblical Creation Epic, Svensk Exegetisk Årsbok XXVIII-XXIX, 1963-64 9-38.

Stwórca troszczy się o człowieka. Przekład 1Z 2,4b-7 i komentarz, přel. E.J., Jednota, Warszawa, č.1/2 27-28. - Nový překlad Starého zákona (s fotografiemi z pracovního zasedání), ČB č.7 102-106. - Nepožádáš! (2Mojž. 20,17), KJ č. 24. - 18.Sonntag nach Trinitatis, 3.Mose 19,1-3.13-18, str. 268-272; 20.Sonntag nach Trinitatis, Zeph. 3,1-5.7-12, str. 292-295; Vorletzter Sonntag des Kirchenjahres, 1.Mose 19, [12-14.]15-29, str.387-390; vše ve sbírce Erhaltet euch in der Liebe Gottes (Predigtgedanken aus Vergangenheit und Ge-

genwart, C 3-4, ausgewählt von G.Baumbach), Berlin, EVA.

Biblické rukopisy v Judské poušti. Evangelický kalendář slezské církve A.V. na r.1963 103-106. - Ze synody porýnské církve, KJ č.10.

S kolektivem: Gn 4,17-10,32 jako ukázka nového překladu SZ s výkladem (do 5,32 vlastní příprave), ThPř č.2 25-48.

Ref.: Amusin I.D., Rukopisi Mertvogo morja, BL 60. - Amusin I.D., Rukopisy Mrtveho mora, t.60. - Burrows M., A holttengeri Tekercsek, t.61. - Chyliński H., Wykopalska w Qumran a pochodzenie chrześcijaństwa, t.62. - Harding G.L., Auf biblischem Boden. Die Altertümer in Jordanien, BiOr č.3/4 178-179. - Kahle P., Der hebräische Bibeltext seit Franz Delitzsch, t.179-181.

1964. Die Nachtgesichte des Sacharja (Biblische Studien Nr. 42), Neukirchen-Vluyn, Erziehungsverein, 75 stran.

Sonntag nach Trinitatis, 1.Mose 4,1-16, GPM 18. 294-299 (z) = 239-243 (v); sr.Předmluvu od prof.M.Fischera, 218 (z) = 176n (v). - Heiligabend, Psalm 2,1-9, t.19. 26-31 (z) = 22-26 (v). - Smlouva s Abramem (1.Mojž. 15), KJ č.28. - Smlouva sinejská (2.Mojž. 19), t. č.29.

Vzpomínáme Karla Machotky, ČB č.9 141n. - Karel Machotka, KJ č.38.

S kolektivem: Gn 11-19 jako ukázka nového překladu SZ s výkladem, ThPř č.2 25-48.

Ref.: Jepsen A., Das Buch Hiob und seine Deutung, BL 46. - Osswald E., Das Bild des Mose in der kritischen at. Wissenschaft seit J.Wellhausen, t.50. - Otzen B., Studien über Deuteriosacharja, BiOr č.5/6 333-335 a ThLz č.9 655-658.

1965. Revize Hebrejsko-českého slovníku od B.Pípala; skriptum Komenského fakulty, rotaprint, V + 192 stran.

Sovremennyye ekumeničeskije stremlenia v svete vetchozavetnogo otkrovenia, Ježegodnik pravoslavnoj cerkvi v Čechoslovakiji 42-47 (rusky, s anglickým a německým résumé 47-49). - Karfreitag, Jesaja 50,4-9a.[9b-11], GPM 19. 153-157 (z) = 128-131 (v). - Ewigkeitssonntag, Jesaja 35,3-10, t.19. 377-382 (z) = 311-315 (v). - Novější směry starozákonné vědy (Profesoru dr.S.Dankovi k nedožitým osmdesátinám 1885-1946), ThPř č.5 97-100. - Práce na novém překladu bible, Evang.kalendář církve českobrevang. 23-28 (písemný interview L.Balcara s M.Bičem a J.B.Součkem).

Vzpomínka na Bedřicha Jerieho, KJ č.38. - In the Small Fortress of Terezín, ve sborníku Terezín, Praha, Rada židovských obcí, 272-275 (s životopisnými údaji, 317). Přeloženo též do němčiny: Theresienstadt, Wien, Europa-Verlag, 1968.

1966. Le juste et l'impie dans le livre de Job (předneseno v Ženevě na mezinárodním kongresu starozákonníků 1965), Supplements to VT XV. 33-43. - K otázce spravedlivého a bezbožného v knize Jobově, ThPř č.3 49-55. - Ostermontag, Hesekiel 37,1-14, GPM 20. 191-195 (z) = 156-160 (v).

Ve Francii po čtyřiceti letech I.-II., KJ č.27 a 28.

Ref.: Amusin I.D., Nachodki u Mertvogo morja, BL 58. - Porúbčan S., Sin in the Old Testament. A Soteriological Study, BiOr č.1/2 73n.

Sexagesimae, Amos 8, [1-10].11-12. [13-14], GPM 21. 103-109 (jen z). - 1.Sonntag nach Trinitatis, 2.Mose 19,3-8, t.21. 240-245 (jen z). - Biblia w służbie pokoju, Jednota, Warszawa, č.1 8-11. - Nowe drogi Biblii we współczesnym świecie, t. 14 (písemný interview).

Vor einem halben Jahrtausend in Böhmen (Von der alten Brüderunität), Zwingli-Kalender 49, 76-78, Basel, F.Reinhardt. - Jan Niewieczrzał, KJ č.42. - Český text k biblickým mapkám podle belgické (franc.) předlohy; zhotoveny ve Švýcarsku pro synodní radu českobr. církve evang.; bible vytištěny v Praze.

Ref.: Koch K., Was ist Formgeschichte? (1.vyd.), BiOr č.3/4 203-205.

1968. Trois prophètes dans un temps de ténèbres (Sophonie - Nahum - Habacuk). Paris, Cerf, 135 stran. (Věnováno theol. fakultě v Montpellier za udělenou hodnost ThDr.h.c.)

Das Buch Amos. Berlin, EVA (1969), 206 stran (uzávěrka rukopisu 1965).

S kolektivem: Starý zákon, překlad s výkladem, sv. 1: Genesis, 285 stran; sv.14: Dvanáct proroků (Ozeáš až Malachiáš), 311 stran.

2.Sonntag nach Epiphanyas, Jesaja 61,1-3.10-11, GPM 23. 77-82 (z) = 62-66 (v).

Zemřel Vilém Jan Foltin, ČB č.2 30n (pod značkou mb).

Ref.: Allegro J.M., Sokrovišča mědného svitka, BL 59. - Bič M. a Souček J.B., Biblická konkordance, seš.31, BL 3n (k dokončení díla, spolu s H.H.Rowleym).

1969. S kolektivem: Starý zákon, překlad s výkladem, sv. 4: Jozue - Soudců - Rút, 230 stran. (Rút vyšla i samostatně 1970 v bibliofilském vydání, ilustrovaná, nákladem Lyry pragensis.)

16.Sonntag nach Trinitatis, Klagelied 3,22-33.39-41, GPM 23. 340-345 (jen z; v neprošlo).

Český text k biblickým mapkám podle anglické (pérovky) a německé (barevné) předlohy; zhotoveny ve Stuttgartu; bible vytištěny pro české Biblické dílo v Londýně a znovu 1970 ve Finsku.

Ref.: Starý zákon, překlad s výkladem, 1.Genesis, BL 27 a BiOr č.5/6 38ln. - Závada V. a Segert S., Kniha Jobova, BL 28. - Koch K., Was ist Formgeschichte? Neue Wege der Bibelexegese, 2.vyd., t.35 (spolu s P.R.Ackroydem). - Delling G., Jüdische Lehre und Frömmigkeit in den Paralipomena Jeremiae, BiOr č.3/4 238n. - Schottroff W., "Gedenken" im Alten Orient und im Alten Testament. Die Wurzel zäkar im semitischen Sprachkreis, t.229n. - Coats G.W., Rebellion in the Wilderness. The Murmuring Motif in the Wilderness Traditions of the O.T., ThLZ č.9 66ln. - Lutz H.-M., Jahwe, Jerusalem und die Völker. Zur Vorgeschichte von Sach. 12,1-8 und 14,1-5, t. č.10 740-742.

1970. S kolektivem: Starý zákon, překlad s výkladem, sv. 7: Ezdráš - Nehemjáš - Ester, 173 str. (v tisku).

Das Alte Testament und das Wort Gottes. Ve sborníku: Wort - Gebot - Glaube. Beiträge zur Theologie des AT, W.Eichrodt zum 80.Geburtstag, Zürich, Zwingli-Verlag, 143-156. - 3.Sonntag nach Trinitatis, Hesekiel 18,1-4.21-24.30-32, GPM

24. 293-297 (z) = 226-230 (v). - Gottes zerstörter Weinstock, Ps. 80,9-16; Das Gleichnis vom Zedernwipfel und vom Weinstock, Hes. 17; obojí ve sbírce Die Gleichnisse des Alten und Neuen Testaments I. č.7 a 8 (Schriftauslegung für Predigt, Bibelarbeit, Unterricht, Bd 8), vyd. Dr.Ch.Bourbecková, Stuttgart, Klotz.

Z dějin české bible I-IV., KJ č.17 až 19 a 21. - Starozákonní věda; Hebrejšťina; skriptum: Studium theologie na Komenského fakultě, red. J.Smolík, rotaprint, 16-22 a 58-60 (značka MB). - Žalmy v novém zpěvníku, ČB č.7 106-109. - Žalmy v novém rouše, KJ č.30-33. - Začátky práce v Hrdlořežích-Malešicích; Čtyřicet let jarovské modlitebny; obojí ve sborníčku "Svědkové jsme" českobr. evang. sboru v Praze 3 - Jarově, str.7-13 a 20-26. - Moje theologická zpověď (1952-1970).

Ref.: Starý zákon, překlad s výkladem, 14. Dvanáct proroků, BL 36. - Allegro J.M., Rukopisy od Mrtvého moře, t. 71. - Moscati S., Staré semitské civilizace, t. 68. - Schmid H., Mose. Überlieferung und Geschichte, BiOr... - Wolff H.W., Die Stunde des Amos. Prophetie und Protest, ThLZ...(obojí v tisku).

Redigoval: Ročenku domácího sboru Voď hu nás, vyd. Cesta, Praha 1946, 48 stran;
ThPř č. 1/1962, č. 2/1963, č. 2/1964;
Sborníček českobr. evang. sboru v Praze 3-Jarově 1970.

Spoluredigoval s F.M.Dobiášem a R.Říčanem ThPř č.5/1960.

Přispíval: A.Novotný, Biblický slovník I.-II., Kalich, Praha 1951-56;
původní hesla - značka B, přepracovaná - značka x.

Ve spolupráci s jinými:

Od r.1951 s J.B.Součkem přípravné práce na Biblické konkordanci, tiskem od 1954-1967; 3 svazky s 2442 stranami.

Od r.1961 s kruhem spolupracovníků práce na novém překladu a výkladu Starého zákona, tiskem od r. 1968. Do r.1970 vyšly tiskem sv. 1, 4, 7, 14. Do tisku připraveny sv. 2 a 3 a dokončuje se rukopis sv. 5, 6, 8. Celá řada je rozvržena do 14 svazků a bude připravena do tisku do r.1975.

R.1970 s far. Tim.Pokorným dokončení úprav všech 150 žalmů pro nový zpěvník církve českobr.evang.; péče o stránku theologickou a textovou. Sr. ukázky v ČB a KJ, též zprávu T.Pokorného: Připravujeme žalmy pro nový zpěvník, KJ 1970 č.20.

Rozpracováno:

Dobové pozadí SZ.

Theologie SZ.